

Til lovforslag nr. L 194 og L 195. Betænkning afgivet af kulturudvalget den 27. maj 1987

Betænkning

over

I. Forslag til lov om afgift på offentlig omsætning af bildende kunst

[af Bernhard Baunsgaard (RV) m.fl.]

II. Forslag til lov om ændring af lov om ophavsretten til litterære og kunstneriske værker

[af Bernhard Baunsgaard (RV) m.fl.]

Udvalget har behandlet lovforslagene i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til ministeren for kulturelle anliggende, som denne har besvaret skriftligt og i samråd.

Udvalget har desuden modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra:

Dansk Antikvitethandler Union,
Foreningen af auktionsledere i Danmark
og
Kunsthandlerforeningen af 1943.

Herefter indstiller et *mindretal* (Socialdemokratiets og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslagene til *forkastelse* ved 3. behandling, men ønsker at tilføje følgende:

Mindretallet kan tilslutte sig intentionerne i lovforslagene, men finder, at der er mange uafklarede problemer bl.a. med hensyn til forholdet mellem administrationsomkostningerne og provenuet.

Mindretallet opfordrer ministeren for kulturelle anliggender til i det nye folketingsår at fremsætte lovforslag, der imødekommer intentionerne i de foreliggende lovforslag.

Et *andet mindretal* (Det Konservative Folkepartis, Venstres og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller ligeledes lovforslagene til *forkastelse* ved 3. behand-

ling under henvisning til, at de to lovforslag og navnlig samspillet mellem dem på flere fundamentale punkter kræver yderligere undersøgelse og analyse. Mindretallet henviser desuden til, at ministeren for kulturelle anliggender over for udvalget har oplyst, at han nøje vil overveje at tage de forslag om en generel styrkelse af billedkunstnernes stilling, som er fremsat i ophavsretsudvalgets betænkning nr. 1063/1986, op til overvejelse i forbindelse med de revisionsforslag vedrørende beskyttelse af edb-programmer, som er påtænkt fremsat i efteråret 1987. Samtidig har ministeren lovet at overveje, om en ophavsretlig droit de suite-ordning som foreslået af ophavsretsudvalget kan og bør kombineres med en offentligretlig afgift af den i forslag til lov om afgift på offentlig omsætning af bildende kunst nævnte karakter.

Et *tredje mindretal* (Det Radikale Venstres medlem af udvalget) indstiller lovforslagene til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Mindretallet deler ikke frygten for de uopklarede punkter, der især vedrører administrationen af forslagene. I Norge har man i mere end 40 år til glæde for de norske kunstnere opkrævet en 3 pct.-afgift af salg af billedkunst m.m. Administrationen kan derfor

ikke være så dyr som anslået af tolddepartementet.

I de beregninger, der er kommet fra tolddepartementet, er anført, at man normalt besøger virksomheder hvert fjerde år, og at omkostningerne ved et sådant besøg kan anslås til godt 3.500 kr., mens et besøg hos virksomheder, hvor der kræves mere kontrol, må anslås at koste 4.500 kr.

Tolddepartementet anslår, at man vil besøge ca. 500 virksomheder om året under den nye ordning.

Da alle disse virksomheder i forvejen er momspligtige, kan udgiften derfor ikke sættes til 4.500 kr., men til godt 4.500 kr. minus ca. 3.500 kr., der i forvejen bruges til kontrol af de samme virksomheder. Det vil sige, at de særlige omkostninger ved kontrolbesøget vil beløbe sig til ca. en halv million kroner ekstra.

Mindretallet indrømmer, at indførelsen af den særlige afgift på 3 pct. af den erhvervsmæssige omsætning af billedkunst er ganske ny ligesom ordningen med at gennemføre »følgeretten« (retten til afgift af salg af billedkunst m.m. til kunstnere bortset fra førstegangssalg), og at der derfor vil være en vis usikkerhed. Men mindretallet mener, at det er nødvendigt, at der nu tages fat på at gennemføre støtten til billedkunstnere m.fl., jf. også det forhold, at følgeretten anerkendes i den såkaldte Bruxellesstekst fra 1948 i Bernerkonventionen, som Danmark har tiltrådt.

Vi kan ikke vente længere.

Et *fjerde mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslagene til *forkastelse* ved 3. behandling.

For så vidt angår det under I anførte lovforslag ønsker mindretallet at udtale følgende:

Denne ulyksalige trang til, at vi her inde fra Folketinget skal ordne alt, kommer jo til udtryk i dette lovforslag, som simpelt hen er umuligt at administrere og umuligt at efterleve.

Vilkårene for kunstnere i Danmark er slet ikke så ringe, og de kunstnere, der kan noget og vil noget, kan også klare sig.

Men man vil jo hjælpe alle såkaldte kunstnere og derfor dette makværk af et forslag, der simpelt hen kun fortjener at havne i pærkurven.

For så vidt angår det under II anførte lovforslag ønsker mindretallet at udtale følgende:

Udvalgsarbejdet har indtil nu vist, at det er umuligt at gennemføre noget, der bare ligner en fornuftig ordning.

At vi har nogle ophavsretsproblemer at slås med, erkender Fremskridtspartiet, som også har fremsat lovforslag herom for at få disse ting ændret, uden at det dog har fundet forståelse hos de andre partier i Folketinget.

Men nærværende lovforslag duer i hvert fald ikke.

Ændringsforslag

til

I. Forslag til lov om afgift på offentlig omsætning af bildende kunst

[af Bernhard Baunsgaard (RV) m.fl.]

Af et *mindretal* (RV):

Til titlen

1) Titlen affattes således:

»Forslag

til

Lov om afgift på erhvervsmæssig omsætning af bildende kunst«

Til § 1

2) I *stk. 1* ændres »offentlig omsætning« til: »erhvervsmæssig omsætning«.

Til § 2

3) I *nr. 2* udgår ordet »signeret« og ordet »signerede« (2 gange), og i *nr. 3* udgår ordene »signeret af kunstneren«.

4) I *nr. 3* indsættes efter »i ethvert andet materiale« ordene: », og uanset fremstillingsmetoden«.

Ny paragraf

5) Efter § 2 indsættes som ny paragraf:

»§ 01. Ministeren for skatter og afgifter nedsætter et nævn bestående af 5 medlemmer, der skal repræsentere såvel kunstnere som auktionsledere og kunsthandlere. Nævnets formand, der skal opfylde betingelserne

for at blive beskikket som dommer, udpeges af ministeren for skatter og afgifter.

Stk. 2. Nævnet træffer den endelige administrative afgørelse af spørgsmålet om omfanget af afgiftspligten og den afgiftspligtige værdi samt af øvrige tvivlsspørgsmål, der måtte opstå i forbindelse med administrationen af denne lov.

Stk. 3. Nævnets forretningsorden fastsættes af ministeren for skatter og afgifter.«

Til § 3

6) I 1. pkt. ændres »det i § 4 nævnte udvalg« til: »Ministeriet for Kulturelle Anliggender«.

7) Efter stk. 1 indsættes som nye stykker:

»*Stk. 2.* Ministeren for skatter og afgifter bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om opgørelse, regnskabsførelse, angivelse samt andre forskrifter, som anses for nødvendige af kontrolmæssige grunde.

Stk. 3. Ved omsætning af bildende kunst, som er afgiftspligtig efter §§ 1 og 2, påhviler det sælgeren at give oplysning om købers identitet samt andre oplysninger, der er nødvendige for dokumentation af en kunstners krav på et afgiftsbeløb.«

Til § 4

8) *Stk. 1* udgår.

Stk. 2-4 bliver herefter *stk. 1-3*.

9) I *stk. 2*, der bliver *stk. 1*, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Fordelingen heraf til de enkelte kunstnere varetages af en af ministeren for kulturelle anliggender godkendt organisation.«

10) *Stk. 4* udgår.

Ny paragraf

11) Efter § 5 indsættes som ny paragraf:

»§ 02. Forslag til revision af loven fremsættes for Folketinget senest i folketingsåret 1990-91.«

Ny paragraf

12) Efter § 5 indsættes som ny paragraf:

»§ 03. Loven træder i kraft den 1. januar 1988.«

Bemærkninger

Til nr. 1 og 2

Ved den foreslåede ændring bliver der overensstemmelse mellem nærværende lovs sprogbrug og merværdiafgiftslovens.

Til nr. 3

Den foreslåede ændring medfører, at også de mange værker, der ikke signeres, men alligevel omsættes på lige fod med signerede værker, også omfattes af loven.

Det er dog en selvfølge, at værkets proveniens er sikret.

Til nr. 4

Ved den foreslåede ændring tilgodeses den stadig voksende moderne fremstillingsteknik inden for kunsten.

Til nr. 5

Da lovforslagets definition af kunstværker kan give anledning til tvivlsspørgsmål for så vidt angår afgrænsninger af afgiftspligtige salg, og da der i øvrigt kan opstå tvivlsspørgsmål vedrørende bl.a. den afgiftspligtige værdi m.m., foreslås nedsat et nævn, der skal have den endelige administrative afgørelse i sådanne sager.

Til nr. 6, 8 og 10

Forslagsstilleren har ikke fundet det nødvendigt at nedsætte et særligt udvalg, da Ministeriet for Kulturelle Anliggender må forudsættes at kunne administrere ordningen.

Til nr. 7

Ved den foreslåede ændring skabes der bl.a. hjemmel til at afkræve sælger oplysninger, som kan sikre, at den ophavsretlige del af provenuet kan nå frem til de reelt berettigede.

Til nr. 9

Ifølge oplysninger, der er fremkommet efter lovforslagets fremsættelse, er Copy-Dan

i stand til at administrere fordelingen af midlerne til de enkelte kunstnere, og Copy-Dan har allerede opbygget et kunstnerkartotek.

Til nr. 11

Forslagsstilleren er af den opfattelse, at det vil være hensigtsmæssigt, at loven tages op til revision i folketingsåret 1990-91, da der er tale om en helt ny ordning.

Til nr. 12

Af hensyn til de nødvendige bevillinger til toldvæsenets omkostninger vedrørende lovens administration har man fundet det hensigtsmæssigt med en ikrafttrædelsesdato den 1. januar 1988.

Ændringsforslag til

II. Forslag til lov om ændring af lov om ophavsretten til litterære og kunstneriske værker [af Bernhard Baunsgaard (RV) m.fl.]

Af et *mindretal* (RV):

Til § 1

1) I det under *nr. 1* foreslåede § 25 a, *stk. 1*, ændres »offentlig omsætning« til: »erhvervsmæssig omsætning«.

2) I det under *nr. 1* foreslåede § 25 a, *stk. 2*, affattes 3. *pkt.* således:

»Efterlader ophavsmanden sig ikke ægtefælle eller livsarvinger, anvendes afgiftsbeløbet efter reglerne i § 4, *stk. 2*, i lov om afgift på erhvervsmæssig omsætning af bildende kunst.«

3) I den under *nr. 1* foreslåede § 25 a indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Ministeren for kulturelle anliggender kan fastsætte bestemmelser om, at ophavsmanden kun har ret til afgift efter *stk. 1*, såfremt salgssummen for et kunstværk ligger

inden for af ministeren for kulturelle anliggender nærmere fastsatte minimums- og maksimumsbeløb.«

Stk. 3 bliver herefter *stk. 4*.

4) I den under *nr. 2* foreslåede affattelse af § 58, *stk. 4*, ændres »§ 25« til: »§ 25 a«.

Ny paragraf

5) Efter § 1 indsættes som ny paragraf:

»§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 1988.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Ved den foreslåede ændring bliver der overensstemmelse mellem nærværende lovs sprogbrug og merværdiafgiftslovens.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring er en konsekvens af de under nr. 1 og 2 foreslåede ændringer til det under I nævnte lovforslag.

Til nr. 3

Ved salgssummen forstås den pris, kunstværket indbringer i den stand, det forefindes; det vil f.eks. sige, at ved salg af et maleri er det inkl. rammen, og ved salg af en tegning er det inkl. indbinding.

Til nr. 4

Ændringen er alene af redaktionel karakter.

Til nr. 5

Af hensyn til de nødvendige bevillinger til toldvæsenets administration for så vidt angår afgiftens administration har man fundet det hensigtsmæssigt med en ikrafttrædelse den 1. januar 1988.

Annelise Gotfredsen (KF) Connie Hedegaard (KF) Flemming Jensen (KF)

Per Stig Møller (KF) Helge Sander (V) Hanne Severinsen (V) nfm.d. Poulsgaard (FP)

Inger Stilling Pedersen (KRF) Poul Nielson (S) Søren Hansen (S) Jytte Hilden (S)

Qvist Jørgensen (S) Jimmy Stahr (S) Tastesen (S) Birthe Hansen (SF)

Ingerlise Koefoed (SF) fmd. Bernhard Baunsgaard (RV)

Partierne CD og VS havde ikke medlemmer i udvalget.